

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei prezidentului Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii privind principiile si preconditioniile ofertei de referinta pentru accesul neconditionat la bucla locala

Crearea cadrului pentru dezvoltarea concurenței în domeniul serviciilor de comunicatii electronice în banda larga este esentiala pentru realizarea obiectivului Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii, denumita în continuare ANRC, de a maximiza beneficiile utilizatorilor, prin promovarea diversificarii serviciilor, astfel încât acestia sa poata alege cea mai avantajoasa oferta din punct de vedere al calitatii si pretului.

Furnizarea accesului neconditionat, total sau partajat, la bucla locala constituita dintr-o pereche de fire metalice torsadate, aparținând rețelei publice de telefonie fixa operate de S.C. „Romtelecom” – S.A., denumit în continuare *Operatorul*, în scopul furnizarii de servicii de comunicatii electronice în banda larga si de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe, denumit în continuare *acces neconditionat la bucla locala*, permite noilor-intrati pe piata oferirea propriilor servicii de comunicatii electronice si incurajeaza inovatia tehnologica si investitiile eficiente în infrastructura.

Proiectul Deciziei prezidentului Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii privind principiile si preconditioniile ofertei de referinta pentru accesul neconditionat la bucla locala implementeaza si adapteaza conditiilor existente pe piata de comunicatii electronice din România prevederile Regulamentului nr.2887/2000 al Parlamentului European si al Consiliului privind accesul neconditionat la bucla locala si ale Principiilor de implementare si modalitatilor eficiente de aplicare a accesului neconditionat la bucla locala, stabilite de Grupul autoritatilor de reglementare europene (Independent Regulators Group - IRG). De asemenea, proiectul deciziei are în vedere experienta majoritatii statelor membre ale Uniunii Europene în ceea ce priveste facilitarea accesului la bucla locala.

Elaborarea proiectului deciziei se bazeaza pe urmatoarele prevederi:

- art.9-14 din Ordonanta Guvernului nr.34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicatii electronice si la infrastructura asociata, precum si interconectarea acestora, aprobata, cu modificari si completari, prin Legea nr.527/2002. Prevederile art.9-13 permit impunerea de obligatii privind transparenta, nediscriminarea, tinerea evidentei contabile separate, fundamentarea tarifelor în functie de costuri, furnizarea anumitor servicii si acordarea accesului la anumite facilitati, iar cele ale art.14 stabilesc conditiile generale privind oferta de referinta pentru accesul neconditionat la bucla locala. De asemenea, Anexa la ordonanta stabileste elementele minime ce trebuie incluse în oferta de referinta: conditiile asociate accesului neconditionat la bucla locala, serviciile de colocare, sistemele informationale si conditiile de furnizare. Dispozitiile legale mentionate sunt în concordanta cu Directiva

nr.2002/19/EC privind accesul la rețelele de comunicatii electronice si la infrastructura asociata, precum si interconectarea acestora;

- Decizia presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii nr.174/2003 privind completarea Deciziei presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii nr.136/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind identificarea pietelor relevante din sectorul comunicatiilor electronice, care identifica *piata furnizarii accesului neconditionat, total sau partajat, la bucla locala constituita dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizarii de servicii de comunicatii electronice în banda larga si de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe* ca fiind piata relevanta specifica;

- Decizia presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii nr.801/2003 privind desemnarea S.C. „Romtelecom” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativa pe piata furnizarii accesului neconditionat, total sau partajat, la bucla locala constituita dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizarii de servicii de comunicatii electronice în banda larga si de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe.

Potrivit prevederilor proiectului deciziei, *Operatorul va avea obligatia de a publica, inclusiv pe pagina sa de Internet, o oferta de referinta pentru accesul neconditionat la bucla locala, denumita în continuare ORA, pâna la data stabilita. De asemenea, Operatorul va avea obligatia de a-si fundamenta tarifele prevazute în ORA în functie de costuri, pe baza unui model de calculatie a costurilor sau a altor metode, aprobate de ANRC, si de a detalia ORA suficient pentru a asigura ca solicitantii nu vor trebui sa plateasca pentru resurse care nu sunt necesare serviciului solicitat.*

În procesul de reglementare a *accesului neconditionat la bucla locala*, inclusiv în ceea ce priveste nivelul tarifulor, ANRC va avea în vedere stabilirea unui echilibru între doua obiective extrem de importante: facilitarea intrarii rapide pe piata a unor noi furnizori si încurajarea investitiilor în infrastructura (construirea de noi rețele de acces sau dezvoltarea celor existente). Tarifele prea mari reprezinta o bariera la intrarea pe piata, iar tarifele prea mici descurajeaza investitiile.

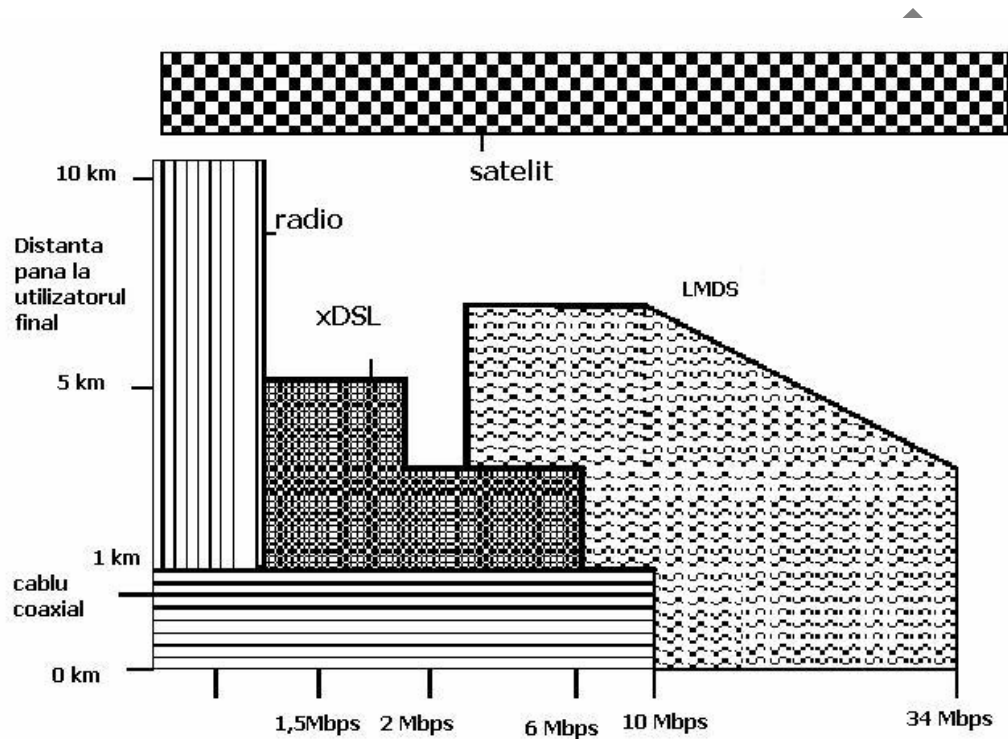
Serviciile de comunicatii electronice în banda larga

Unul dintre beneficiile majore ale *accesului neconditionat la bucla locala* îl constituie accesul utilizatorilor finali la serviciile de comunicatii electronice în banda larga, în special la serviciile de acces la Internet în banda larga. Serviciile de acces la Internet au cunoscut în ultima perioada o continua dezvoltare.

Astfel, asa cum rezulta din expunerea de motive la Decizia presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare în Comunicatii nr.801/2003 privind desemnarea S.C. „Romtelecom” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativa pe piata furnizarii accesului neconditionat, total sau partajat, la bucla locala constituita dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizarii de servicii de comunicatii electronice în banda larga si de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe, numarul de conexiuni dedicate pentru acces la Internet în banda larga a crescut de 21,8 de ori în anul 2002 fata de anul 2001, ceea ce a condus la o crestere a ponderii acestora din urma în totalul de conexiuni dedicate pentru acces la Internet de la 10,48%, în anul 2001, la 62,68%, în anul 2002.

Exista si alte tehnologii care permit accesul utilizatorilor la serviciile de comunicatii electronice în banda larga – cablu coaxial, wireless, retele publice mobile de generatia a treia – dar, tehnologiile xDSL ofera cel mai mare potential pentru furnizarea accesului la serviciile de comunicatii electronice în banda larga publicului. O comparatie între diferitele tehnologii utilizate pentru furnizarea serviciilor de acces la Internet este prezentata în Figura 1.

Figura 1¹

LMDS – Local Multipoint Distribution System – tehnologie radio în banda larga utilizata pentru furnizarea de date, voce, servicii Internet, servicii video, în special în banda de frecventa de 2,5Ghz.

ANRC acorda o importanta deosebita dezvoltarii serviciilor de acces la Internet în banda larga pe bucla locala, în paralel cu serviciile de telefonie destinate publicului la puncte fixe furnizate de *Operator*. Între tehnologiile xDSL pe care se bazeaza furnizarea acestor servicii exista numeroase diferente datorate vitezei de transfer a datelor, lungimii maxime a circuitului fizic care permite furnizarea în conditii optime a serviciului, simetriei comunicatiilor si aplicatiilor care pot fi realizate.

Accesul la frecventele înalte ale spectrului de frecvente utilizate pe bucla locala este de o mare importanta pentru dezvoltarea serviciilor de comunicatii electronice de mare viteza si

¹ Gilbert & Tobin, Political Intelligence (on behalf of the European Commission), "Operational implications of local loop unbundling and the need for technical co-ordination", 19 September 2001, p.20.

de o calitate ridicata a informatiei electronice. Tehnologiile xDSL fac posibil pe scara larga accesul utilizatorilor la serviciile de comunicatii electronice în banda larga: servicii de acces la Internet de mare viteza, servicii audio-vizuale interactive, home shopping, video-on-demand, acces LAN etc.

Tehnologiile xDSL existente în prezent si principalele lor caracteristici sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1²

Tip	Caracteristici	Viteza	Distanta	Aplicatie
ADSL	Asimetric 2 fire	Downstream 1,5 Mbps – 8 Mbps; Upstream 64 kbps – 1,5 Mbps	4 – 5 km	Acces la Internet, videoconferinte, retele VPN
ADSL Lite	Asimetric 2 fire (fara splitter la punctul de prezenta al abonatului)	Downstream 1 Mbps; Upstream 512 kbps	4 – 5 km	Acces la Internet, video-telefonie
HDSL	Viteza mare Simetric 4 fire	2 Mbps	4 km	Linii închiriate, interconectarea centralelor PABX, interconectare LAN
SDSL	Simetric 2 fire	2 Mbps	3 Km	Linii închiriate, interconectare LAN
VDSL	Viteza foarte mare 2 fire	Downstream 13 Mbps – 52 Mbps; Upstream 1,5 Mbps – 2,3 Mbps; Max. 34 Mbps simetric	1 km	Acces la Internet multimedia, difuzare în format digital a programelor de televiziune

ADSL – Asymmetric Digital Subscriber Line;

HDSL – High Bit-rate Digital Subscriber Line;

SDSL – Single-pair Digital Subscriber Line;

VDSL – Very High Speed Digital Subscriber Line.

Modalitati de furnizare a accesului neconditionat la bucla locala

Potrivit proiectului deciziei, *Operatorul* este obligat sa puna la dispozitie altor operatori de retele publice de comunicatii electronice sau furnizori de servicii de comunicatii electronice

² Gilbert & Tobin, Political Intelligence, *op.cit.*, pp.21-22.

destinate publicului, denumiti în continuare *Beneficiari*, următoarele modalități de furnizare a accesului necondiționat la bucla locală:

1. Acces total la bucla locală

În acest caz, perechea de fire metalice torsadate care formează bucla locală este închiriată unui *Beneficiar*, care va stabili în mod independent serviciile de comunicații electronice pe care le va oferi abonaților.

Când *Beneficiarul* solicită această formă de acces în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice unui abonat, *Operatorul* va identifica perechea de fire metalice torsadate care deserveste abonatul respectiv și o va deconecta de la repartitor. Firele vor fi conectate, prin repartitorul principal sau intermediar, la echipamentul de transmisie și multiplexare al *Beneficiarului*, situat în spațiul *Operatorului* sau la distanță, după caz.

Operatorul rămâne proprietarul perechii de fire metalice torsadate la care se realizează accesul și este responsabil cu remedierea defectiunilor care apar, iar *Beneficiarul* va plăti un tarif inițial de conectare și un tarif lunar de utilizare a respectivului circuit.

În cazul accesului total la bucla locală, *Beneficiarul* stabilește condițiile comerciale de furnizare a serviciilor de comunicații electronice către utilizator.

Beneficiarul poate utiliza perechea de fire metalice torsadate în vederea furnizării următoarelor servicii:

- a) servicii de comunicații electronice în banda largă (prin intermediul tehnologiilor xDSL) (Figura 2);
- b) servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe (Figura 3); sau
- c) ambele tipuri de servicii (Figura 4).

Figura 2

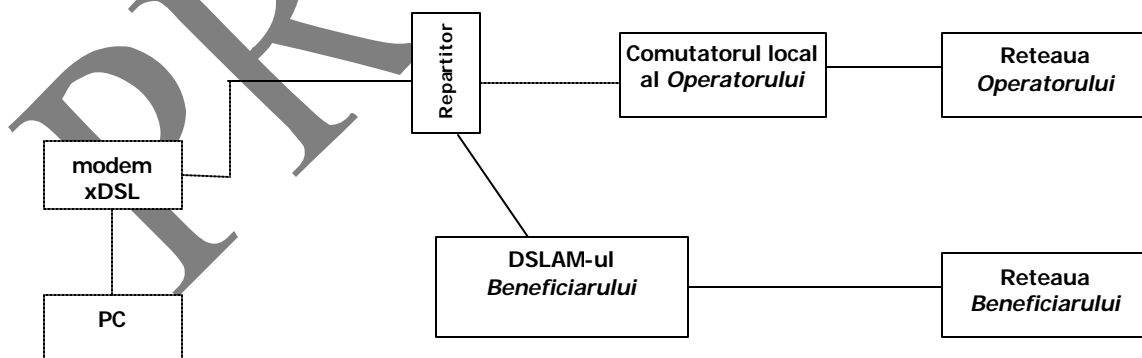

Figura 3

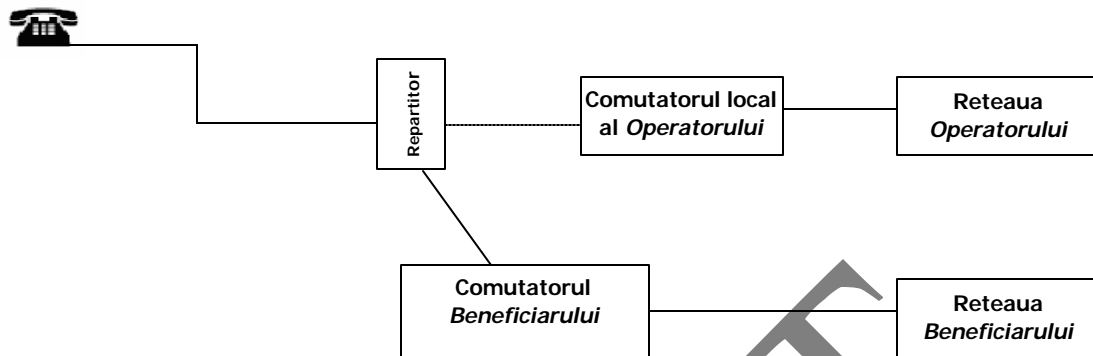
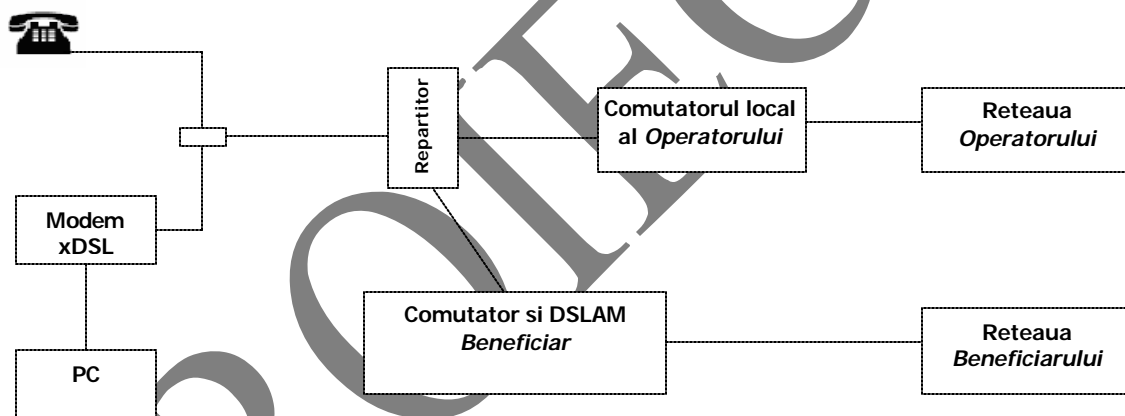

Figura 4

Furnizarea accesului total/partajat la bucla locala poate consta în urmatoarele:

- punerea la dispozitie a unei bucle prin care se furnizeaza efectiv un serviciu de comunicatii electronice;
- punerea la dispozitie a unei bucle locale instalate, dar neutilizate (dark wire);
- conectarea unor segmente de fire deja instalate; sau
- construirea unuia sau mai multor segmente de circuit de catre *Operator*.

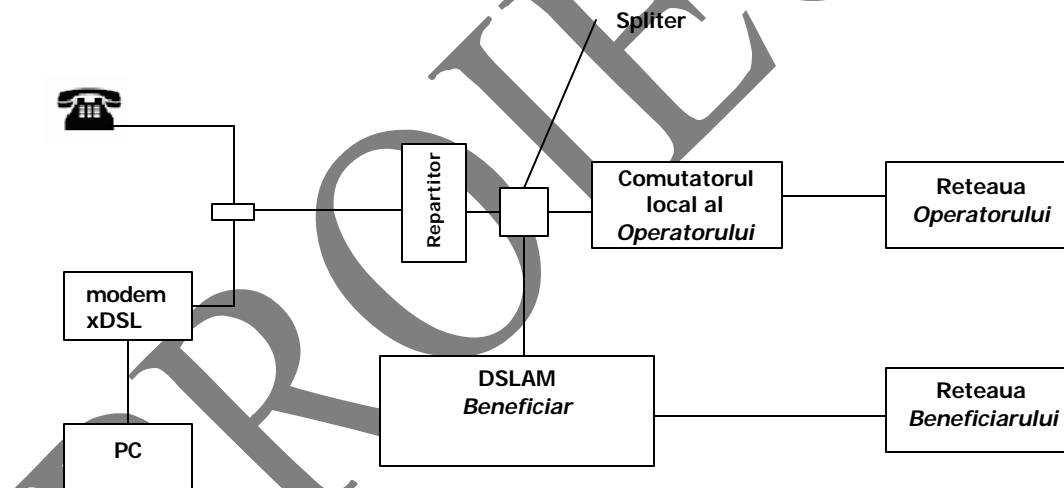
Operatorul are obligatia de a furniza accesul la bucla locala prin conectarea si/sau construirea de segmente numai în situatia în care se apreciaza ca circuitul fizic este pus la dispozitia *Beneficiarului* „cu usurinta”. *Operatorul* poate refuza punerea la dispozitie a unor circuite în cazul în care costurile depasesc o anumita valoare (mai mult de n ore om sau mai mult de m Euro/bucla). În acest caz, punerea la dispozitie a circuitelor se face pe baza negocierii costurilor suplimentare între parti, pe baze comerciale, iar nu pe baza *ORA*.

Din motive tehnice, accesul neconditionat nu se va putea realiza la nivelul tuturor buclilor locale, unele circuite fizice nefiind eligibile pentru transfer. Motivul refuzului accesului va fi temeinic justificat de catre *Operator*, ANRC având posibilitatea de a decide, de la caz la caz, temeinicia acestui refuz.

2. Acces partajat la bucla locala (Figura 5)

În acest caz, *Operatorul* (furnizorul accesului) utilizeaza doar canalul de frecventa joasa (0-4 KHz), în vederea furnizarii serviciilor de telefonie destinate publicului la puncte fixe, celelalte canale de frecventa fiind utilizate de *Beneficiar* în scopul furnizarii de servicii de comunicatii electronice în banda larga (prin intermediul tehnologiilor xDSL). Echipamentele utilizate în vederea furnizarii serviciilor de comunicatii electronice în banda larga apartin *Beneficiarului*.

Figura 5

În vederea implementării acestei modalități de acces, este necesară instalarea a două filtre pasive (splitters) ce separă frecvențele joase de cele înalte, unul fiind instalat la punctul de prezență al abonatului, iar celălalt la repartitorul principal sau intermediar unde se realizează accesul.

Abonații pot renunța la serviciile de telefonie destinate publicului la puncte fixe furnizate de *Operator*, după cum urmează:

a) nu mai doresc să utilizeze serviciile de telefonie furnizate de *Operator* și doresc să utilizeze serviciile de comunicatii electronice furnizate de *Beneficiar*, inclusiv serviciile de telefonie. Pe baza autorizării scrise a abonatului, *Beneficiarului* i se va pune la dispoziție bucla locală și accesul partajat devine acces total la bucla locală;

b) nu mai doresc sa utilizeze serviciile de telefonie furnizate de *Operator* si doresc sa utilizeze, în continuare, numai serviciile de comunicatii electronice în banda larga furnizate de catre *Beneficiar* prin intermediul tehnologiilor xDSL. În acest caz, abonatul îl contacteaza pe *Operator*, care la rândul sau îl va informa pe *Beneficiar* despre renuntarea abonatului la serviciile de telefonie, accesul partajat devenind acces total la bucla locala (din punct de vedere tehnic, dar si al tarifarii).

Optiuni tehnice de furnizare a accesului neconditionat la bucla locala

Operatorul va pune la dispozitia *Beneficiarului* urmatoarele optiuni tehnice de furnizare a accesului neconditionat la bucla locala:

1. în spatiul *Operatorului*;
2. la distanta.

1. Accesul neconditionat la bucla locala în spatiul *Operatorului*

Aceasta optiune presupune colocarea echipamentului *Beneficiarului* în spatiul *Operatorului*. Spatiul *Operatorului* include cladirea *Operatorului*, alte constructii si terenul neconstruit care apartine acestuia.

Acordurile de colocare realizate pentru interconectarea cu rețeaua publica de telefonie fixa a *Operatorului* nu vor afecta acordurile de colocare pentru *accesul neconditionat la bucla locala*. De asemenea, spatiul alocat *Beneficiarului* pentru colocare în vederea interconectarii poate fi utilizat si pentru realizarea *accesului neconditionat la bucla locala* si viceversa.

În termen de 3 luni de la data publicarii *ORA* pe pagina sa de Internet, *Operatorul* are obligatia de a pregăti spatiul colocabil la primele 3 comutatoare din primele 10 orase apreciate în functie de cifrele de afaceri înregistrate de *Operator*, aferente clientilor persoane juridice. La celelalte comutatoare locale, pregătirea spatiului colocabil se va face în urma unei comenzi ferme din partea unui *Beneficiar*.

Beneficiarii pot opta între urmatoarele modalitati de colocare:

a) colocarea fizica – se realizeaza cu sau fara construirea unei structuri cu rol de protectie (camera, imprejmuire etc.), în functie de alegerea *Beneficiarului*. În cazul construirii unei structuri cu rol de protectie, cheltuielile aferente vor fi suportate de catre *Beneficiar*;

b) colocarea virtuala – echipamentele *Beneficiarului* sunt operate de catre *Operator*, nefiind necesara construirea unei structuri cu rol de protectie.

Operatorul va oferi *Beneficiarului* optiuni de acces neînsoțit la echipamentele colocate. Accesul neînsoțit poate fi refuzat *Beneficiarului* daca exista un risc semnificativ pentru integritatea echipamentelor sau pentru securitatea rețelei *Operatorului*.

Echipamentele pe care *Beneficiarul* le poate instala în spatiul colocat în vederea realizării *accesului neconditionat la bucla locala* pot fi, printre altele:

- a) echipamente de transmisie SDH (STM, ADM);
- b) multiplexoare ATM;
- c) DSLAM pentru modemuri ADSL, SDSL, VDSL;

- d) filtre;
- e) dulapuri HDSL, SDSL (racks);
- f) echipamente de testare;
- g) modemuri xDSL de testare;
- h) convertoare, surse de electricitate, baterii;
- i) subrepartitoare;
- j) echipamente de supervizare a activitatii.

În cazul *accesului neconditionat la bucla locala* în spatiul *Operatorului*, *Operatorul* va instala, testa si întreține anumite facilitati necesare în vederea realizarii *accesului neconditionat la bucla locala* :

- a) cablurile de legatura interne;
- b) subrepartitorul, la cererea *Beneficiarului*;
- c) serviciul „backhaul”, la cererea *Beneficiarului*. Acest serviciu consta în instalarea de catre *Operator* a legaturii de transmisie între echipamentul *Beneficiarului* si cel mai apropiat punct de acces la rețeaua acestuia.
- d) alte facilitati accesorii colocarii, cum ar fi electricitate, aer conditionat, caldura sau facilitati de mutare a echipamentelor.

2. Accesul neconditionat la bucla locala la distanta

În acest caz, echipamentele *Beneficiarului* sunt situate în afara spatiului *Operatorului*. *Operatorul* va oferi *Beneficiarului* o serie de facilitati, necesare în vederea realizarii *accesului neconditionat la bucla locala* si va raspunde pentru buna functionare a acestora. Aceste facilitati includ:

- a) subrepartitorul, la cererea *Beneficiarului*. Acesta conecteaza, prin intermediul cablurilor de legatura externe si interne echipamentul *Beneficiarului* la un repartitor principal sau intermediar;
- b) cablurile de legatura externe si interne. Acestea asigura legatura dintre repartitorul principal sau intermediar unde se realizeaza *accesul neconditionat la bucla locala* si subrepartitor.

Pentru *accesul neconditionat la bucla locala* la distanta este necesar un cablu de legatura intern (care asigura legatura dintre repartitorul principal sau intermediar si camera de cabluri) si un cablu de legatura extern (care asigura legatura dintre camera de cabluri si subrepartitor).

Spre deosebire de legaturile de interconectare pe care *Beneficiarul* poate opta sa le instaleze singur în interiorul spatiului *Operatorului*, conform ofertei de referinta pentru interconectare a *Operatorului*, în cazul *accesului neconditionat la bucla locala* la distanta, cablurile de legatura interne vor fi întotdeauna furnizate de catre *Operator*. *Beneficiarul* va putea solicita *Operatorului* sa instaleze cablurile de legatura externe sau va putea opta pentru varianta în care instaleaza si întreține singur aceste cabluri. În acest din urma caz, *Operatorul* are obligatia sa îi ofere acestuia acces fizic prin propriile conducte de cabluri pâna la cel mai apropiat punct de acces de repartitorul principal sau intermediar, de unde, prin extensii de

cabluri interne, cablurile de legatura externe sunt conectate la repartitorul principal. *Beneficiarul* își conectează astfel propriile echipamente la repartitorul principal sau intermediar.

c) serviciul „backhaul”, la cererea *Beneficiarului*. În vederea conectării echipamentelor *Beneficiarilor* cu propriile rețele de transport, aceștia pot solicita *Operatorului* furnizarea legăturii de transmisie. *Operatorul* va furniza această legatură la capacitatea solicitată.

Dacă *Beneficiarii* își furnizează singuri această legatură de transmisie, *Operatorul* are obligația să le ofere acces fizic prin propriile conducte de cabluri până la cel mai apropiat punct de acces al rețelei *Beneficiarului* de echipamentele colocate sau, după caz, de spațiul *Beneficiarului*, de unde, prin extensii furnizate de *Beneficiar*, legatură de transmisie se conectează la echipamentele acestuia.

Accesul la sistemele informationale oferite de către Operator

Operatorul va oferi *Beneficiarului* accesul la sistemele de asistență operațională, la sistemele informationale, precum și la bazele de date pentru pregătirea comenzilor, aprovizionare, întreținere, solicitări de reparații și facturare. Caracteristicile tehnice ale interfețelor de acces la aceste sisteme, precum și modul de acces al *Beneficiarilor*, vor fi specificate în *ORA*.

De asemenea, *Operatorul* va avea obligația de a realiza un sistem electronic de procesare a cererilor de furnizare a *accesului necondiționat la bucla locală*. Implementarea acestui sistem este necesară în vederea reducerii timpului de colectare și procesare a cererilor și a creșterii acurateții în efectuarea comenzilor. Acest sistem electronic poate fi, eventual, adaptat pentru a îngloba accesul la celelalte sisteme (aprovizionare, întreținere, remediere, facturare etc.), realizându-se astfel o interfață electronică prin care se poate gestiona întregul proces de furnizare a *accesului necondiționat la bucla locală*.

Planul de management al spectrului de frecvență pe bucla locală

În termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, se va înființa un grup de lucru care va stabili condițiile de implementare pe bucla locală a serviciilor de comunicații electronice în banda largă furnizate prin intermediul tehnologiilor xDSL.

Grupul de lucru va fi format din reprezentanți ai *ANRC*, ai *Operatorului*, ai altor operatori de rețele publice de comunicații electronice sau furnizori de servicii de comunicații electronice destinate publicului, precum și ai producătorilor de echipamente de comunicații electronice, și va fi coordonat de un specialist desemnat de președintele *ANRC*.

Rolul acestui grup este adoptarea Planului de management al spectrului de frecvență al buclei locale (*planul de management*), în termen de 6 luni de la data înființării. Nerespectarea acestui termen poate determina adoptarea *planului de management* prin decizie a președintelui *ANRC*. *Planul de management* stabilește, pe baza standardelor tehnice internaționale relevante, lista mastilor densitatilor spectrale de putere. *Operatorul* are obligația includerii acestui plan în *ORA* în termen de 10 zile de la adoptarea acestuia. Obiectivele grupului de lucru privesc, printre altele, limitarea riscului interferențelor între serviciile de

comunicatii electronice în banda larga si serviciile de telefonie destinate publicului la puncte fixe, limitarea riscului afectarii integritatii retelei *Operatorului* si promovarea neutralitatii tehnologice.

Pâna la adoptarea *planului de management* si încadrarea caracteristicilor tehnice ale fiecarui serviciu furnizat în lista mastilor densitatii spectrale de putere, *Operatorul* va furniza *accesul neconditionat la bucla locala* indiferent de caracteristicile tehnice ale echipamentelor *Beneficiarului*, daca acestea nu afecteaza integritatea retelei si serviciile oferite de *Operator*.

Grupul de lucru poate modifica *planul de management* daca sunt introduse noi tehnologii incompatibile cu masca densitatii spectrale de putere, daca se modifica tehnologiile existente sau daca se exclud unele caracteristici tehnice ale echipamentelor din setul minim de caracteristici tehnice stabilit.

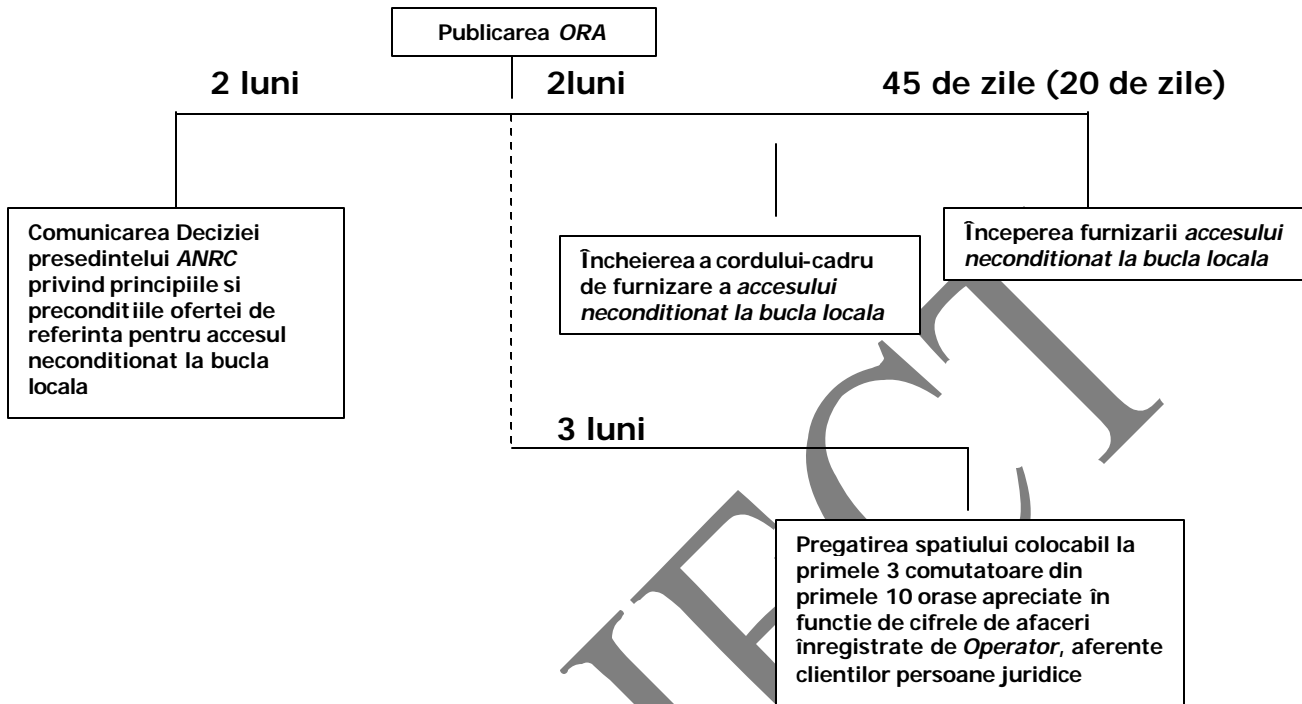
Grupul de lucru va realiza, de asemenea, modelele de autorizare pentru fiecare modalitate de *acces neconditionat la bucla locala*. Acestea vor include, printre altele, drepturile si obligatiile abonatului fata de *Operator*, precum si cererea de reziliere totala sau partiala a contractului încheiat de abonat cu *Operatorul*, acolo unde este cazul.

Termenele de implementare si negociere a acordurilor de *acces neconditionat la bucla locala*

Termenul maxim de negociere în vederea încheierii unui acord-cadru pe baza *ORA* este de 2 luni de la data primirii de catre *Operator* a unei cereri în acest sens. Dupa încheierea acordului-cadru, *Operatorul* va asigura implementarea acestuia în maxim 45 de zile, în cazul în care spatiul colocabil nu a fost pregatit în avans, sau în maxim 20 de zile, daca spatiul colocabil este deja pregatit (Figura 6).

Daca în vederea realizarii *accesului neconditionat la bucla locala* este necesara colocarea, termenele de implementare a acordului includ si durata necesara pentru pregatirea spatiului colocabil si punerea la dispozitia *Beneficiarului* a acestui spatiu.

Figura 6

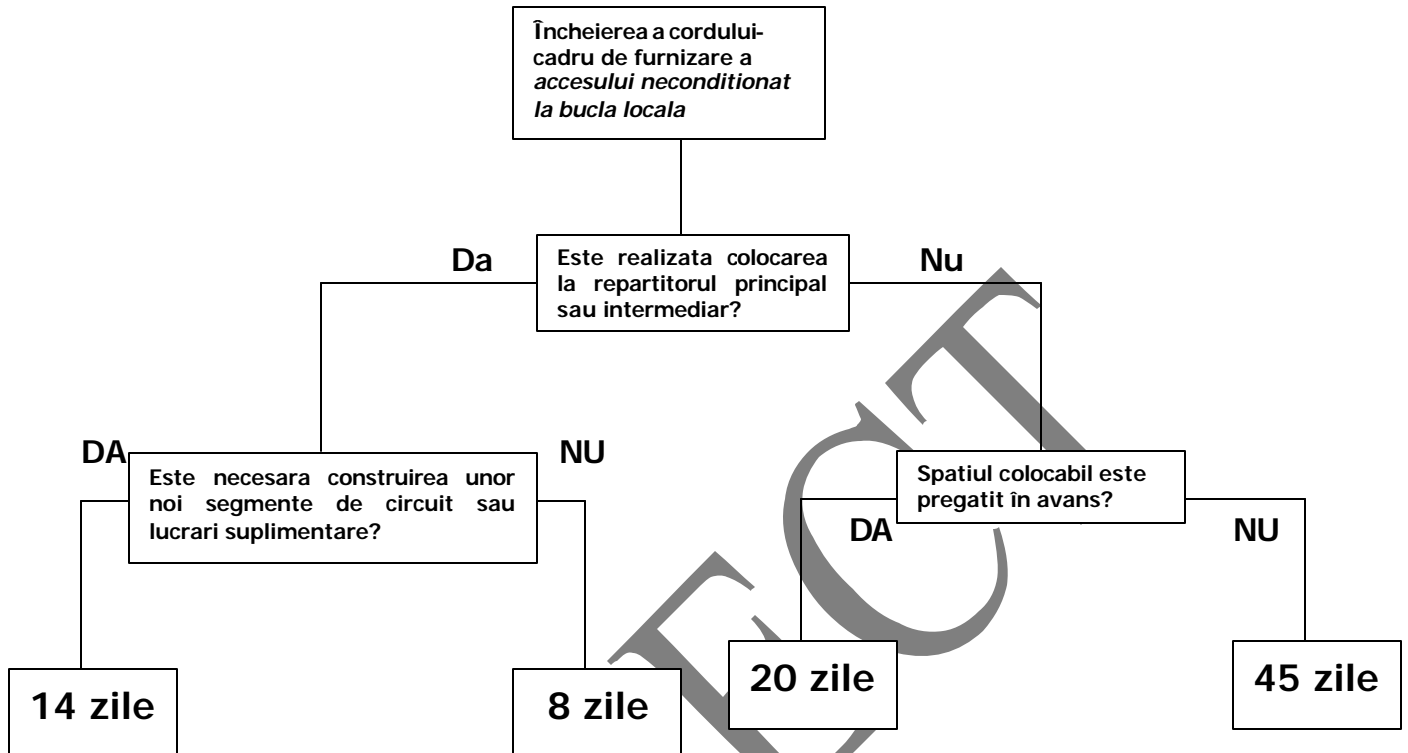

În cazul cererilor ulterioare încheierii acordului-cadru de furnizare a *accesului neconditionat la bucla locala*, termenul maxim de punere la dispozitie a buclei locale este de 8 zile de la data primirii unei cereri în acest sens, iar daca este necesara construirea de noi segmente de circuit sau lucrari suplimentare, acest termen este de 14 zile de la data primirii cererii. Daca cererea ulterioara de furnizare a *accesului neconditionat la bucla locala* priveste un repartitor principal sau intermediar unde nu s-a realizat colocarea se vor aplica termenele generale de implementare a acordului-cadru (Figura 7).

Operatorul nu va demara lucrarile de punere la dispozitia *Beneficiarului* a buclei locale pâna când comanda nu devine ferma.

Daca termenele de negociere sau de implementare a acordurilor de *acces neconditionat la bucla locala* sunt depasite, oricare din parti poate sesiza *ANRC*, conform prevederilor art.36 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicatiilor, aprobată, cu modificari si completari, prin Legea nr.591/2002.

Figura 7

Remedierea defectiunilor

Responsabilitatea remedierii defectiunilor care apar la facilitatile furnizate de *Operator* apartine acestuia. Astfel, în maxim o ora de la notificarea defectiunii de catre *Beneficiar* sau de la momentul la care defectiunea a ajuns la cunostinta *Operatorului* pe orice alta cale, acesta este obligat sa demareze activitatile necesare pentru remedierea defectiunii. Cheltuielile vor fi suportate în întregime de *Operator*, cu exceptia cazului în care se dovedeste ca *Beneficiarul* este raspunzator pentru defectiunea produsa.

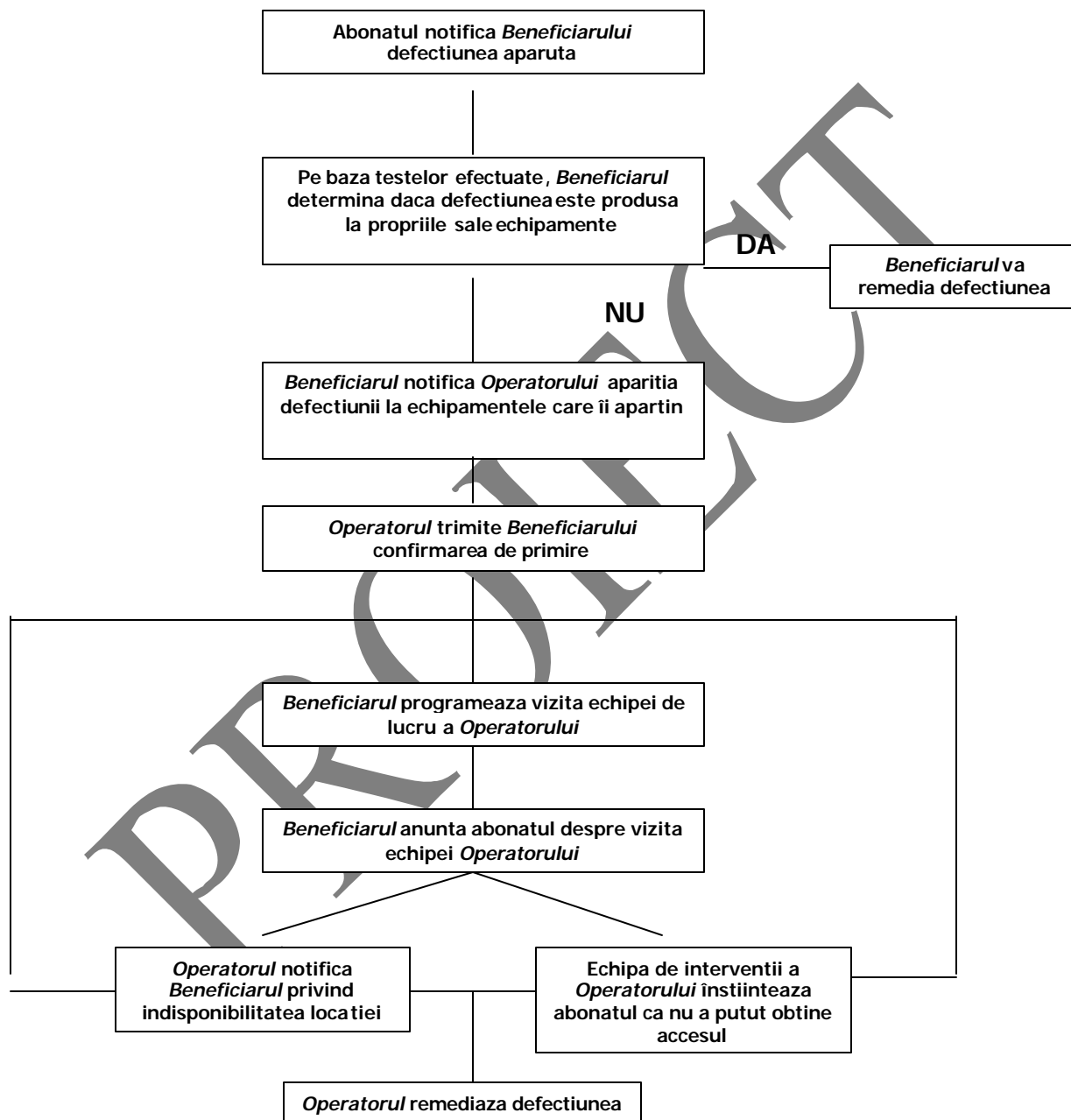
Termenul maxim de remediere a defectiunilor este de 48 de ore de la notificarea defectiunii sau de la momentul la care defectiunea a ajuns la cunostinta *Operatorului* pe orice alta cale. În cazul în care formatul de prezentare a rezultatelor testelor efectuate de *Beneficiar* pentru depistarea defectiunilor este compatibil cu cel utilizat de *Operator*, termenul de remediere a defectiunilor este de maxim 24 de ore (Figura 8).

Daca *Operatorul* nu remediaza defectiunile în termenele prevazute, *Beneficiarul* le poate remedia pe cheltuiala sa, urmând ca aceste sume sa fie recuperate de la *Operator*.

Având în vedere ca eventualele defectiuni aparute pot împiedica furnizarea serviciilor de catre *Beneficiar* sau pot afecta calitatea serviciilor oferite de catre *Beneficiar*, depasirea

termenului de remediere va determina plata unor despagubiri de catre *Operator*, al caror cuantum va fi stabilit prin acordul partilor. Aceste despagubiri vor acoperi cel puțin prejudiciul produs *Beneficiarului* prin imposibilitatea de a beneficia de *acces neconditionat la bucla locala* pe perioada respectiva.

Figura 8

Punctele de acces ale Operatorului

Informatiile referitoare la punctele de acces pe care *Operatorul* trebuie sa le puna la dispozitia *Beneficiarului* în vederea realizarii *accesului neconditionat la bucla locala* se împart în urmatoarele categorii:

- informatii cu caracter general, care vor fi publicate în *ORA*;
- informatii specifice, publicate pe pagina de Internet a *Operatorului* sau puse la dispozitie *Beneficiarului* în timpul negocierii acordului;
- informatii oferite dupa încheierea acordului de *acces neconditionat la bucla locala* (actualizare etc.).

Informatiile publicate în *ORA* au un caracter general si se refera la numarul tuturor repartitoarelor principale si intermediare unde se poate furniza *accesul neconditionat la bucla locala* si la o harta cu aria de deservire a acestora.

Accesul la informatiile tehnice detaliate privind rețeaua *Operatorului* se va realiza în conditiile stabilite de *Operator*, cu respectarea prevederilor deciziei. De exemplu, informatiile detaliate pot fi publicate pe o pagina de Internet cu acces securizat si actualizate periodic. Accesul la aceasta pagina de Internet se poate realiza pe baza unei parole de acces acordate *Beneficiarilor*. Pe baza informatiilor tehnice detaliate, *Beneficiarii* își pot alege în mod eficient punctele de acces si își pot planifica dezvoltarea propriilor rețele sau servicii de comunicatii electronice. *Operatorul* nu va pune la dispozitia *Beneficiarilor* informatii de natura comerciala având caracter strict confidential (de exemplu, anumite informatii privind continutul contractelor *Operatorului* cu abonatii).

Dupa realizarea *accesului neconditionat la bucla locala*, *Operatorul* va actualiza informatiile oferite, ori de câte ori este necesar. Astfel, *Operatorul* va notifica orice modificare adusa rețelei sale care ar putea afecta serviciile furnizate de *Beneficiar* cu cel puțin 6 luni înainte de efectuarea modificarii. Închiderea unui repartitor principal sau intermediar va fi notificata *Beneficiarilor* în avans, într-un termen ce nu poate fi mai scurt de 18 luni înainte de închidere. Modificarile neprevazute vor fi comunicate *Beneficiarilor* la data aparitiei acestora.